

Monumentnummer*: 401205

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 28 mei 1991
Kadaster deel/nr 82910/1

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Apeldoorn Apeldoorn Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Apeldoorn

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Apeldoorn AB 2914

Omschrijving**

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG: een van de meest karakteristieke eigenschappen van de historische aanleg van De Veenkamp is het beloop van een groot deel van haar omgrenzing, dat voor ongeveer drie-kwart bestaat uit een wal met dicht tegen elkaar geplante eiken van ca. 200 jaar. De wal, die in onregelmatige curven verloopt en aan de buitenzijde van een greppel is voorzien, is sinds de jaren '80 van de 19e eeuw, toen er op De Veenkamp een park in landschapsstijl werd aangelegd, een belangrijk onderdeel van deze parkaanleg gaan uitmaken. Het zuidelijke gedeelte van de wal, dat aan de zijde van de Langeweg verloopt, is reeds te herkennen op de Kaart van Het Loo en directe omgeving door Willem Leenen uit 1762. De wal staat in zijn geheel aangeduid op blad 24 van de Topografische Kaart van de Veluwe door M.J. de Man uit 1812. Oorspronkelijk omgaf de wal louter agrarische percelen. Hoe de aanleg in de periode van 1851-1880, toen Henry Steers, stalmeester van Prins Hendrik, de Veenkamp bewoonde, is niet geheel duidelijk. Vanuit het huis was er in oostelijke richting een gezicht op het door de eikenwal omzoomde weiland, in de compositie waarvan een aan de rechterzijde geplante en nog bestaande boomgroep (kastanje, eik en hazelnoot) als coulisse dienst doet. In 1880 of kort hierna liet de toenmalige eigenaar Henry Thierry Daendels door Henry Copijn, zo wil de overlevering, een park in landschapsstijl op de Veenkamp aanleggen, waarbij de genoemde houtwal in de compositie van dit park een zeer belangrijke rol kreeg toebedacht. Aan de westzijde van het huis werd - waarschijnlijk in nauwe samenwerking met Henry Daendels, een groot plantenliefhebber - een besloten park met een grote variëteit aan sierbomen en -heesters aangelegd, die via een verloop van slingerpaden zijn te bewonderen. De tuinarchitect besteedde veel aandacht aan de kleurencompositie van het park. Noemenswaardig zijn de behouden gebleven rhododendron- en azaleagroepen, die elk in zeven verschillende kleuren langs de oprit en op strategische plaatsen langs de wandeling

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

van dit parkgedeelte zijn geplant. Voorts zijn als bijzondere boom- en heestersoorten uit de tweede helft van de 19e eeuw te vermelden diverse soorten taxus, Thuja, buxus, Hamamelis spec. (in drie kleuren), Chamaecyparis pisifera 'Squarrosa', hulst, Picea oriëntalis, Cryptomeria japonica, Hydranchia, douglasspar, paardekastanje, Liriodendron, beuk, iep, eik, plataan, Nothofagus antartica en linde. Achter het huis werd het huidige grillig omzoomde gazon aangelegd met aan de zuidzijde een vijver in landschapsstijl, met eilandje. Dit parkgedeelte wordt aan de noord- en ZO-zijde door twee opritten begrensd, die beide aan de Mecklenburglaan zijn gelegen en in ruime curven naar het huis voeren. Ter hoogte van het huis wordt de noordelijke oprit door een talud van misbaksels omzoomd, een motief, dat Henry Copijn vaak in de door hem ontworpen tuinen toepaste. Ter hoogte van het huis vertakt de noordelijke oprit zich in oostelijke richting en voert langs het noordelijke gedeelte van de eikenwal in een ruime curve naar een derde bij de Hertenaan gelegen oprit van De Veenkamp. Omstreeks 1900 werd een vierde oprit aan de NW-zijde van het park aangelegd, toen Henry Daendels een smalle strook bos aan deze zijde van het park verwierf. Of deze oprit aan de Zwolseweg, waarvan het verloop slingerend is en die even ten oosten van de Mecklenburglaan aansluit bij de reeds eerder genoemde oprit, door hemzelf of door Copijn is ontworpen, is niet bekend. Het parkbos ten oosten van de oprit aan de Zwolseweg, dat aansluit bij het noordelijke gedeelte van de eikenwal, bestaat uit gemengd loofhout, waaronder 19e-eeuwse eiken en kastanjes. Aan het eind van de 19e eeuw werd even ten oosten van het huis een koetshuis annex paardestal gebouwd. In de compositie van de wandeling langs de eikenwal vervullen het voormalige koetshuis annex paardestal, dat even ten westen van de genoemde boomgroep uit de tijd van Steers is gesitueerd, als blikvanger een ornamentele waarde. In deze tijd werd ook ten noordoosten van het huis de nog steeds bestaande rechthoekige boomgaard aangelegd. Gelet op de evenwichtige opbouw van de totale parkcompositie is het aannemelijk, dat de architect van het besloten parkgedeelte deze nauw betrokken heeft bij het reeds bestaande weiland en de eikenwal. Ter verlevendiging van de aanleg van het weiland werd in het zuidelijke gedeelte een solitaire acacia geplant, waarvan alleen de stobbe resteert. De eikenwal vormt het verbindende element tussen het besloten parkgedeelte aan de westzijde en het aangrenzende weiland. Verder heeft de wal als boomcoulisse in visueel opzicht in de aanleg een grote waarde. Vanaf de jaren vijftig van deze eeuw maakte de huidige eigenaresse van De Veenkamp, mevrouw E.W. Daendels, het padenverloop weer vrij, dat door achterstallig onderhoud deels was overwoekerd en verrichtte het nodige snoeiwerk. Nieuwe aanplantingen geschiedde voornamelijk in de geest van de aanleg uit de tijd van haar grootvader.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument